

Yleiskatsaus kaupungin HYTE-toiminnoista ja vuoden 2024 tavoitteiden toteutumisesta

HYVAV 27.11.2024

587/00.01.02.01/2024

Lisätiedot:

va. hyvinvointikoordinaattori Laura Salomaa, puh. 040 194 8508
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 §:ssä velvoittaa kuntia seuraamaan asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia, niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettavia toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin.

Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistoimista on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on annettava laajempi hyvinvointikertomus valtuustokausittain.

Kauniaisissa suppeampi hyvinvointiraportti laaditaan tällä valtuustokaudella kaksi kertaa, vuosilta 2022 ja 2023. Vuosien 2024 ja 2025 osalta raportointi toteutuu laajassa valtuustokausittain laadittavassa hyvinvointikertomuksessa, joka esitellään valtuustolle keväällä 2025.

Nyt käsittelyyn tuotava esitys *Yleiskatsaus kaupungin HYTE-toiminnoista ja vuoden 2024 tavoitteiden toteutumisesta (liite)* oheismateriaaleineen tarjoaa kokonaiskuvan kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön ajankohtaisesta tilanteesta sekä siihen liittyvistä indikaattoreista vuonna 2024. Kyseessä on yleiskatsaus kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön tilaan, sekä lasten, nuorten ja ikääntyneiden hyvinvoinnin ajankohtaisiin ilmiöihin.

Hyvinvointityön mittarit

Huolimatta siitä, että lasten ja nuorten hyvinvointia koskeva data perustuukin vuoden 2023 kouluterveyskyselyyn, muodostaa se yhdessä ajankohtaisen asiantuntijatiedon kanssa tärkeän perustan. Näiden tietojen avulla voimme hahmottaa lasten ja nuorten hyvinvoinnin tilaa sekä arvioida tarvittavien ennaltaehkäisevien ja korjaavien toimenpiteiden tarpeellisuutta tuleville vuosille. **Oheismateriaalina** olevassa *Lasten ja nuorten hyvinvointi Kauniaisissa 2024* pyritään tuomaan osa tästä Kauniaisten kuntakohtaisesta datasta valiokuntaan tiedoksi. Tämä kokonaisuus tarjoaa pohjan suunnitella ja kohdentaa resursseja tehokkaasti lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi pitkällä aikavälillä.

Ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden tilaa kuvaamaan pyrkivä data perustuu vuoden 2023 Terve Suomi-tutkimukseen, jonka THL toteutti. Terve Suomi - tutkimus tuottaa kattavaa tietoa Suomessa asuvien aikuisten terveydestä, hyvinvoinnista ja palveluista. Tiedot kerättiin vuosina 2022–2023 kyselylomakkein ja terveystarkastusmittauksin Manner-Suomesta ja Ahvenanmaalta. Terve Suomi -kyselytutkimuksen kuntien lisätiedonkeruun 2023–2024 perustulokset julkaistiin keväällä 2024. **Oheismateriaalina** olevassa *Ikääntyneiden hyvinvointi Kauniaisissa 2024* pyritään tuomaan osa tästä Kauniaisten kuntakohtaisesta datasta valiokuntaan tiedoksi.

Samalla tavoin kuin lasten ja nuorten kohdalla, myös ikääntyneiden hyvinvoinnin tarkastelu ja ennaltaehkäisevien toimien suunnittelu on erityisen tärkeää. Ikääntyneiden määrä on ennusteiden mukaan kasvussa myös Kauniaisissa tulevana vuosina, mikä lisää painetta tarkastella hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluita kunnassa. Tästä syystä jo nyt tarvitaan kokonaiskuvaa siitä, millaisessa tilanteessa ikääntyneet ovat ja mitä ennaltaehkäiseviä toimia kunnassa tarvitaan, jotta palvelut vastaavat tulevia tarpeita.

Kun ikääntyneiden määrän kasvu otetaan huomioon jo suunnitteluvaiheessa, voidaan luoda toimenpiteitä, jotka tukevat ikääntyvien hyvinvointia kestäväällä tavalla. Ennaltaehkäisevillä toimilla – kuten liikuntamahdollisuuksien lisäämisellä, sosiaalisen tuen vahvistamisella ja kokonaisvaltaista hyvinvointia edistävien palveluiden saatavuuden parantamisella – voidaan vaikuttaa siihen, että ikääntyneet voivat elää toimintakykyisinä ja hyvinvoivina pidempään.

Lasten ja nuorten sekä ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden ajantasainen raportointi ja analysointi on erityisen tärkeää, sillä se auttaa meitä ymmärtämään tämän hetken tilannetta, haasteita ja mahdollisia kehityskohteita. Nämä haavoittuvassa asemassa olevat ryhmät, joiden hyvinvointi vaikuttaa koko yhteiskunnan sosiaaliseen ja taloudelliseen kestävyYTEEN, tarvitsevat säännöllistä ja tavoitteellista tukea.

Kaupungin HYTE-toimintojen (hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen) yleiskatsaus, sekä oheismateriaalina olevat ikäkausikohtaiset mittaristot pyrkivät tarjoamaan olennaista ja ajankohtaista tietoa, joka auttaa suuntaamaan päätöksentekoa lasten ja nuorten sekä ikääntyneiden hyvinvoinnin tueksi.

Kaupungin HYTE-toimintojen yleiskatsauksen keskeiset teemat ovat:

- Lasten ja nuorten sekä ikääntyneiden ajankohtaiset ilmiöt ja hyvinvointiin vaikuttavat tekijät,
- Ennaltaehkäisevien toimenpiteiden esittely,
- Hyvinvoinnin osa-alueiden kehitys ja seuranta,
- Hyvinvointisuunnitelman 2022–2025 konkreettisten tavoitteiden seuranta,
- Ajankohtaisten mittareiden ja kyselytulosten esittely,
- Datavisualisointi työkalun hyödyntäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä.

Datavisualisointi HYTE-tiedossa

Tässä yleiskatsauksessa kaupungin HYTE-toiminnoista pyritään kertomaan myös ajankohtaisesta tiedolla johtamisen kehittämisestä erityisesti lakisääteisen hyvinvointikertomustyön toteuttamisessa. Kehittämisen kohteena on ollut erityisesti Datavisualisointi (Power BI) ja HYTE-tiedon raportointi. Datavisualisointi työkalun avulla pyritään erityisesti laajan ja monitahoisen tiedon esittämiseen selkeässä muodossa. Työkalun avulla pyritään myös liittämään hyvinvointia ja terveyttä edistävän toiminnan tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit yhdeksi selkeäksi visuaaliseksi esitykseksi, jolla pyritään luomaan selkeämpää kokonaiskuvaa toimenpiteiden mahdollisesta vaikuttavuudesta. Tällä pyritään helpottamaan esimerkiksi hyvinvointisuunnitelman mukaisten tavoitteiden ja toimenpiteiden seuraamista, sekä arviointia.

Datavisualisointityökalusta tuodaan tässä kohdin tiedoksi tämänhetkinen kehittämisen tilanne. Mittaristokoonnit, liittyen lasten ja nuorten, sekä

ikäntyneiden hyvinvoinnin tilaan, tuodaan valiokunnalle tiedoksi
oheismateriaalina.

Sivistystoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokunta merkitsee tiedoksi yleiskatsauksen kaupungin HYTE-toiminnoista 2024.

Päätös:

Liitteet:

Yleiskatsaus kaupungin HYTE-toiminnoista 2024

Oheismateriaali:

Lasten ja nuorten hyvinvointi Kauniaisissa 2024
Ikäntyneiden hyvinvointi Kauniaisissa 2024